

Raadsvergadering	
Onderwerp	De Vlam Van Minckelers
Registratienummer	2019-08381
Collegevergadering	19-03-2019
Portefeuillehouder	Wethouder Janssen
Organisatieonderdeel	BO Economie en Cultuur
Behandelend ambtenaar	LJM Bastings 043-3504778 Lincey.Bastings@maastricht.nl
Bijlagen	Bijlage 1 – plan SPACE

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

De Honorair Consul heeft een aanbod gedaan om de vlam van Minckelers continu en kosteloos voor de gemeente Maastricht te laten branden met Russisch gas. Volgens de honorair consul zou het daarbij “een mooi initiatief zijn als we de symbolische opening van de nieuwe en zeer belangrijke gasleiding tussen Europa en Rusland Nord stream 2 in de toekomst, net als het verdrag van Europa in Maastricht kunnen laten plaatsvinden”. Het aanbod is in principe voor onbepaalde tijd. Het bedrijf dat het gas in dat geval zou leveren is Gazprom; een eventueel contract zou rechtstreeks met dit bedrijf afgesloten worden.

De gemeente Maastricht heeft een beheerovereenkomst met SPACE voor het beheer van Minckelers. De vlam brandt enkel tegen betaling en van het ingezamelde bedrag koopt SPACE kunstwerken van Maastrichts talent en toont deze in de Euregio (voornamelijk Luik). De beheerovereenkomst loopt tot medio 2019. SPACE wil de samenwerking continueren op voorwaarde dat zij budget ontvangen voor onderhoud en organisatie.

De gemeenteraad wordt gepeild met betrekking tot het aanbod van de externe partij en de continuering van de bestaande samenwerking met SPACE.

Peilpunt

- Vindt u het, net als het College B&W, wenselijk om de samenwerking met SPACE te continueren en de vlam van Minckelers dus niet continu te laten branden op aardgas?

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

De Honorair Consul heeft een aanbod gedaan om de vlam van Minckelers continu en kosteloos voor de gemeente Maastricht te laten branden met Russisch gas. Volgens de honorair consul zou het daarbij "een mooi initiatief zijn als we de symbolische opening van de nieuwe en zeer belangrijke gasleiding tussen Europa en Rusland Nord stream 2 in de toekomst, net als het verdrag van Europa in Maastricht kunnen laten plaatsvinden". Het aanbod is in principe voor onbepaalde tijd. Het bedrijf dat het gas in dat geval zou leveren is Gazprom; een eventueel contract zou rechtstreeks met dit bedrijf afgesloten worden.

De gemeente Maastricht heeft een beheerovereenkomst met SPACE voor het beheer van Minckelers. SPACE Collection in Luik is opgericht door de Belgische kunstenaar Alain de Clerck en representeert een cultureel netwerk in de Euregio. Naast Maastricht staat een soortgelijke vlam in Luik, met Aken zijn gesprekken gevoerd. De vlam brandt enkel tegen betaling (muntinworp) en van het ingezamelde bedrag koopt SPACE kunstwerken van Maastrichts talent en toont deze in de Euregio. De muntinworp activeert niet alleen de vlam van Minckelers, men ontvangt ook een Eurocultuur-ticket met sowieso een gedicht en om de tien vlammen een ticket voor een theater, museum of andere culturele instelling in de Euregio. SPACE wil de samenwerking continueren op voorwaarde dat zij budget ontvangen voor onderhoud en organisatie.

Het College van B&W heeft de opdracht van de Raad gekregen om zorg te dragen voor de kunst in de openbare ruimte. Ook is het College van B&W bevoegd om privaatrechtelijke overeenkomsten met partijen zoals SPACE af te sluiten. De reden waarom het College van B&W uw raad wil peilen is dat er de afgelopen jaren vanuit de gemeenteraad en vanuit de burgers van Maastricht grote belangstelling is geweest voor het beheer van het beeld van Minckelers.

2. Gewenste situatie.

Het advies is om van het aanbod van de Honorair Consul af te zien en de samenwerking met SPACE te continueren.

3. Argumenten.

Er is geen sponsorbeleid op basis waarvan we het aanbod van de Honorair Consul kunnen aannemen of afwijzen.

Het College van B&W wil geen gebruikmaken van het aanbod van de Honorair Consul omdat gas een fossiele brandstof is die bij verbranding zowel CO₂ als fijnstof uitstoot. Het gasverbruik van Minckelers was in de oude situatie (24 uur vlam) 65.000 kubieke meter wat neerkomt op het gasverbruik van ca. 45 huishoudens (bron: [Nibud](#)). Dit past niet bij de duurzaamheidsdoelstellingen van deze stad als geformuleerd in het coalitieakkoord 2018-2022 'onbegrensd en ontspannen'. Het coalitieakkoord beoogt namelijk o.a. huishoudens van het gas af te halen.

Het College van B&W wil de huidige situatie voortzetten en de samenwerking met SPACE continueren. Het initiatief van SPACE draagt namelijk bij aan een aanzienlijke reductie van het gasgebruik door het kortdurende branden van de vlam. Ook geschiedt het ontsteken van de vlam via zonnepanelen. Hiermee ondersteunt SPACE de duurzaamheidsambitie en biedt het tegelijkertijd iedere inwoner en voorbijganger de mogelijkheid om de vlam nog op een traditionele wijze te zien branden.

Daarnaast werkt de huidige gang van zaken via stichting SPACE stimulerend voor de kunstsector. Zo wordt het ingezamelde bedrag door SPACE aangewend voor aankopen van Maastrichts cultureel talent die vervolgens in de Euregio tentoongesteld worden. Dit versterkt de economische positie van de lokale culturele sector en vergroot de carrièremogelijkheden in de Euregio die ze door o.a. de taalbarrière zelf nauwelijks gerealiseerd zouden krijgen. Ook rolt er na enkele muntinworp een gedicht uit en maakt de gebruiker kans op een gratis ticket voor een culturele instelling in Maastricht of Luik (1 op 10). Culturele instellingen zijn dus betrokken bij het initiatief door het verstrekken van gratis entreebewijzen, maar ook door deelname in de jury die over de aankopen gaat of door als partner op te treden bij de tentoonstellingen. Al met al een structurele impuls voor de culturele sector in de volle breedte.

Het College van B&W blijft daarmee bij haar reeds ingenomen standpunt. In november 2013 heeft er nog een heroverweging plaatsgevonden naar aanleiding van een burgerinitiatief. Wethouder

Costongs heeft destijds toegezegd dat het College van B&W de verschillende opties van de Vlam nogmaals zou bespreken en een heroverweging zou maken.

In deze heroverweging zijn de volgende opties meegenomen:

1. Vlam uit
2. Doorgaan op huidige voet (SPACE) met mogelijke varianten
3. 12 uren scenario
4. 24 uren scenario

Het College van B&W heeft toen (november 2013) beargumenteerd gekozen voor continuering van de huidige situatie (SPACE) met toepassing van de variant dat de vlam zo wordt afgesteld dat ze één keer per uur vanzelf, zonder muntinworp, ontbrandt. Dit is nog steeds de huidige praktijk.

4. Alternatieven.

Het alternatief dat door de Honorair Consul wordt aangeboden is volgens het College van B&W niet wenselijk vanwege het duurzaamheidsbezwaar. Gas is een fossiele brandstof die bij verbranding zowel CO₂ als fijnstof uitstoot. Het gasverbruik van Minckelers was in de oude situatie (24 uur vlam) 65.000 kubieke meter wat neerkomt op het gasverbruik van ca. 45 huishoudens (bron: [Nibud](#)). Dit past niet bij de duurzaamheidsdoelstellingen van deze stad als geformuleerd in het coalitieakkoord 2018-2022 'onbegrensd en ontspannen'. Het coalitieakkoord beoogt namelijk o.a. huishoudens van het gas af te halen.

5. Financiën.

De gemeente betaalt via stadsbeheer (Ruimte) ca. € 700,- per jaar voor het gas. Er zijn tot dusver geen middelen beschikbaar gesteld aan SPACE voor de organisatie noch voor het onderhoud aan de technische installatie en het kunstwerk zelf.

Een van de redenen hiervoor is dat bij de start de feitelijke organisatiekosten en onderhoudskosten niet goed konden worden bepaald. Ook is destijds overeengekomen dat een deel van de opbrengst wordt besteed aan de lokale bedrijfsvoering.

Uit de praktijk blijkt nu de opbrengst te laag is (€ 2055,00 in 2017) om naast de doelstelling: kunstwerken aankopen en deze tentoonstellen in de Euregio ook de bedrijfsvoering te financieren. Tevens blijkt dat er meer onderhoudskosten zijn dan verwacht.

Vanaf 2019 gaan we daarom, naast de gaskosten, SPACE opdracht verlenen voor bovengenoemde activiteiten voor een bedrag van € 5000,- per jaar waarvan €3000,- voor het onderhoud en €2000,- voor de organisatie.

Het bedrag voor onderhoud is nodig voor een noodzakelijke update van de techniek en het verhelpen van eventuele storingen. Het bedrag voor organisatie is nodig ter dekking van vergaderingen, verplaatsingen, handling van kunstwerken en de organisatie van de exposities. Tevens worden hieruit de manuren gefinancierd die gemoeid zijn met het regelmatige onderhoud van de techniek en het beeld dat nu nog vanuit Luik wordt georganiseerd en gefinancierd.

De totale kosten betreffen daarmee € 5.700,- exclusief btw per jaar. De btw is volledig compensabel, de gemeente handelt als overheid voor het beheer en onderhoud van openbare kunstwerken. Het dekkingsvoorstel is: € 5000,00 per jaar uit het werkbudget cultuur en de gaskosten a € 700,00 per jaar uit het budget stadsbeheer.

6. Vervolg.

Er volgt een collegebesluit waarna opdracht wordt verleend aan SPACE.

7. Participatie

De betrokken partijen zullen worden ingelicht conform collegebesluit.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De secretaris,

R.E.C. Kleijnen

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake